

заборонена радянською цензурою. Більшість з цих митців проживали у будинку «Слово» по вул. Культури й у часи Великого терору 1937–1938 років були розстріляні за наказом радянських спецслужб. Таким чином тогочасна влада нищила цвіт української нації, а з ним і мову народу.

Харків у всі часи був і залишається великим науковим центром, містом студентів та освіти. Сьогодні, незважаючи на розв'язану росією війну проти України та безпосередню близькість до країни-агресора, літературне і мовне життя тут вирує. Письменник і музикант Сергій Жадан пише нові поезії такі, як «Тепер я буду твоїми очима», сценарії та дає концерти українською мовою, порушуючи важливі теми сучасності та здобуваючи прихильність молодого покоління. Більшість жителів міста робить свідомий вибір спілкуватися українською мовою – доказом цьому є розмовні клуби (відбуваються на локаціях Благодійного Фонду «Жовта допомога»).

Таким чином, Харків відіграв і відіграє визначальну роль у розвитку української літератури та мови. Місто було осередком становлення багатьох літературних рухів та шкіл. Саме тут формувалася українська літературна мова, саме тут з'являлися нові жанри та напрямки. У найскладніші часи, коли українська культура зазнавала переслідувань, харківські письменники продовжували творити, зберігаючи і розвиваючи духовні скарби нашого народу. Сьогодні Харків є незламним містом, залишається важливим центром української літератури, де продовжують працювати талановиті письменники, які пишуть нові твори і популяризують українську мову.

СЕРГІЙ ЖАДАН: РОЛЬ У СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Хацко Б. Д.

Науковий керівник – к. іст. н., доц. Бадєєва Л. І.

Харківський національний університет радіоелектроніки

(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства, тел. (057) 702-14-98)

E-mail: bohdan.khatsko@nure.ua

Автор розкриває значення творчості Сергія Жадана – видатного українського письменника, поета та перекладача. Його твори відзначаються глибиною соціальних та психологічних тем, актуальних для сьогодення, та мовним стилем, який вдало передає атмосферу сучасного українського суспільства.

Ключові слова: Сергій Жадан, сучасна література, українська поезія, проза, суспільство, ідентичність, мова, культурний контекст.

Сергій Жадан – це ім'я, яке асоціюється з оновленням і динамізмом у сучасній українській літературі. Він є одним із найяскравіших представників нової української хвилі письменників, які розкривають актуальні теми та формують новий літературний дискурс. Його твори, що охоплюють поезію, прозу, есеїстику і переклади, користуються популярністю не лише серед українських читачів, але й на міжнародній арені. Жадан зумів перетворити

літературу на потужний засіб для дослідження національної ідентичності, соціальної реальності, внутрішнього світу сучасної людини.

Творчість поета С. Жадана досліджували І. Дзюба, Л. Котлова та ін. Автор ставить за мету висвітлити роль Сергія Жадана в сучасній українській літературі, зокрема його внеску у формування нових літературних тем, стилів і підходів. Завдання роботи – проаналізувати, як Жадан через свої твори відображає соціальні, культурні та політичні реалії сучасної України, а також як його творчість впливає на українське суспільство та культуру. Дослідження також прагне розкрити значення Жадана як письменника, чия творчість є важливим елементом у процесі осмислення національної ідентичності та суспільних трансформацій.

Однією з центральних тем у творчості Жадана є суспільно-політична реальність України, особливо її східних регіонів. Народившись у місті Старобільськ, що на Луганщині, та тривалий час мешкаючи в Харкові, Жадан глибоко знайомий із культурними, соціальними та економічними викликами, з якими стикаються мешканці цих регіонів. Це відчувається в його творах, таких як «Ворошиловград», де автор передає атмосферу пострадянської реальності, в якій живуть герої з внутрішніми та зовнішніми конфліктами. Через ці образи він майстерно показує особливості української ідентичності, відчуття національної приналежності та особистісні пошуки в умовах невизначеності.

Жадан також особливий своєю мовою та стилем. Його твори часто поєднують поетичну та прозаїчну структури, що надає їм унікальної ритмічності та виразності. Його стиль можна охарактеризувати як динамічний, живий і нерідко брутальний, що допомагає читачам краще зрозуміти внутрішні світи його героїв і відчути глибину проблем, які він підіймає. Мова Жадана дуже сучасна, вона відображає живий колорит регіону, де виріс письменник, і надає його текстам особливої атмосфери. Завдяки цьому його творчість стає зрозумілою та близькою широкому колу читачів.

Не можна не згадати і про політичну активність Жадана, яка впливає на його творчість. У своїх поетичних збірках, таких як «Життя Марії», він відображає війну на Сході України та ті моральні й етичні виклики, які вона ставить перед українським суспільством. Його поезія пронизана глибоким співчуттям до людей, що живуть у зоні бойових дій, і це робить його твори актуальними та зворушливими. Через літературу Жадан намагається не лише описувати події, а й допомагати українцям усвідомлювати свій біль, шукати єдність та рухатися вперед.

Завдяки своїй соціальній чутливості та поєднанню різних жанрів Жадан став одним із голосів свого покоління, який допомагає молоді осмислити складнощі сучасного українського суспільства. Його твори читають у школах і університетах, вони стають предметом дискусій та аналізу, адже підіймають теми, що турбують багатьох. Таким чином, Жадан робить вагомий внесок у розвиток сучасної української літератури, розвиваючи її мову, тематику та стиль.

Його творчість також здобула міжнародне визнання: твори перекладені багатьма мовами, а автор здобув низку літературних премій. Це свідчить про

універсальність тем, які піднімає Жадан, та про його здатність робити українську літературу доступною і важливою для світової спільноти.

Його участь у міжнародних літературних фестивалях та численні переклади творів сприяють поширенню української культури за кордоном, підвищуючи інтерес до літературного життя України. Жадан став не лише представником української літератури на світовій сцені, а й важливим голосом, який знайомить іноземного читача з культурними та соціальними реаліями України.

Отже, Сергій Жадан – не просто письменник, а культурний феномен, чия творчість формує нові культурні сенси та віддзеркалює суспільні проблеми. Його унікальний стиль, соціальна активність та здатність проникливо зображати сучасну дійсність роблять його важливою фігурою в українській літературі сьогодення.

Список використаних джерел

1. Жадан С. В. Життя Марії. Харків : Meridian Czernowitz, 2015. 184 с.
2. Лівизна як «архітектурна прикраса» в творчості Сергія Жадана.

ЛітАкцент - світ сучасної літератури. URL:

<https://litakcent.online/2010/09/17/livyzna-jak-arhitekturna-prykrasa-v-tvorchosti-serhija-zhadana/> (дата звернення: 01.11.2024).

ПОРІВНЯННЯ ХАРКОВА ХХ СТОЛІТТЯ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ ОСТАПА ВИШНІ «ЯК ІЗ ХАРКОВА ЗРОБИТИ БЕРЛІН») І ХАРКОВА СЬОГОДНІШНЬОГО

Циганенко В. Л.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства, тел. (057) 702-14-98)

E-mail: vika_onyka@ukr.net

У тезах доповіді ми порівняли образ Харкова початку ХХ століття й сучасний. Проаналізували ті умови, що потрібні для перетворення Харкова на Берлін.

Ключові слова: Харків, Берлін, перетворення, умова, образ.

За час свого існування Харків постійно змінювався та розвивався. З'являлися дороги, автомобілі, крамниці; змінювалися громадський транспорт, одяг, звички харківців... Незважаючи на все це, наше місто частково залишило ті риси, той характер, що супроводжує Харків протягом усього часу його існування.

До творчості Остапа Вишні зверталосся багато науковців. Усі вони аналізували життєвий шлях і загальну творчість Остапа Вишні, окремо не розглядаючи твір «Як із Харкова зробити Берлін» [2; 3].

Метою наших тез доповідей є змалювання образу Харкова на прикладі твору Остапа Вишні «Як із Харкова зробити Берлін» і порівняння з сучасним